

Věc C-77/09

Gowan Comércio Internacional e Serviços L^{da}

v.

Ministero della Salute

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce
podaná Tribunale amministrativo regionale del Lazio)

„Přípravky na ochranu rostlin – Směrnice 2006/134/ES – Platnost – Omezení
použití fenarimolu jako účinné látky“

Stanovisko generálního advokáta N. Jääskinena přednesené dne 15. července
2010 I - 13538

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 22. prosince 2010 I - 13555

Shrnutí rozsudku

1. *Předběžné otázky – Posouzení platnosti – Přípustnost – Nutnost poskytnout Soudnímu dvoru dostatečně přesné údaje ohledně skutkového a právního rámce*
(Článek 234 ES)
2. *Zemědělství – Sbližování právních předpisů – Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh – Směrnice 91/414*
(Směrnice Rady 91/414, článek 19 a příloha I; směrnice Komise 2006/134)

3. *Zemědělství – Sbližování právních předpisů – Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh – Směrnice 91/414*
(Směrnice Rady 91/414, článek 19 a příloha I; směrnice Komise 2006/134)
4. *Zemědělství – Sbližování právních předpisů – Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh – Směrnice 91/414*
(Článek 168 SFEU a čl. 191 odst. 1 a 2 SFEU; směrnice Rady 91/414, příloha I; směrnice Komise 2006/134)
5. *Zemědělství – Sbližování právních předpisů – Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh – Směrnice 91/414*
(Směrnice Rady 91/414, čl. 5 odst. 5 a příloha I; směrnice Komise 2006/134)

1. Soudní dvůr může odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem pouze tehdy, je-li především zjevné, že výklad nebo posouzení platnosti pravidla Unie, o které žádá vnitrostátní soud, nemají žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jedná-li se o hypotetický problém nebo také nedisponuje-li Soudní dvůr skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny.

použití látky, která tato směrnice stanovila a technickými a vědeckými hodnoceními této látky, která byla celkově pozitivní, takže Soudní dvůr má dostatečné informace, které mu umožňují přezkoumat platnost směrnice s ohledem na situaci, která je předmětem sporu v původním řízení.

(viz body 25–27)

Tak tomu není v případě, jestliže jednak před Soudním dvorem není zpochybňováno, že je otázka platnosti směrnice relevantní pro vyřešení sporu v původním řízení, a jednak vnitrostátní soud vysvětlil pochybnosti týkající se platnosti této směrnice hlavně z důvodu nesoudržnosti, která existuje mezi omezeními

2. Jak vyplývá z jejího pátého, šestého a devátého bodu odůvodnění, směrnice 91/414 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh má za cíl odstranit překážky obchodu s přípravky na ochranu

roslin v rámci Společenství při zachování vysoké úrovně ochrany životního prostředí a zdraví lidí a zvířat. Aby mohla Komise účinně sledovat cíl, který je pro ni vytyčen, a s ohledem na komplexní vědecká posouzení, která musí provést, jestliže v rámci přezkumu žádostí o zařazení účinných látek do přílohy I směrnice 91/414 provádí hodnocení rizik souvisejících s používáním těchto látek, je třeba jí přiznat širokou posuzovací pravomoc.

3. Ačkoli musí Komise v rámci směrnice 91/414 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh zohlednit vědecké hodnocení připravené členským státem zpravodajem, toto hodnocení Komisi, případně ani Radu, nezavazuje, přičemž tyto orgány v rámci postupu stanoveného v článku 19 této směrnice zůstávají oprávněny k tomu, aby přijaly opatření k řízení rizik, která jsou odlišná od opatření navržených členským státem zpravodajem.

Výkon této pravomoci však není vyňat ze soudního přezkumu. V rámci tohoto přezkumu totiž musí soud Unie ověřit dodržování procesních pravidel, věcnou správnost skutkových zjištění Komise, neexistenci zjevně nesprávného posouzení tohoto skutkového stavu nebo neexistenci zneužití pravomoci. Konkrétně za účelem ověření, zda se příslušný orgán dopustil zjevně nesprávného posouzení, musí soud Unie přezkoumat, zda tento orgán pečlivě a nestranně prozkoumal všechny relevantní skutečnosti projednávaného případu podepírající závěry, které z nich vyplývají.

Pokud jde o směrnici 2006/134, kterou se mění směrnice 91/414 za účelem zařazení účinné látky fenarimol, jelikož jednak údaje, které poskytl oznamovatel, potvrdily původní hodnocení členského státu zpravodaje, pokud jde o neexistenci nepřijatelného rizika a byly přijaty pracovní skupinou „hodnocení“, a jednak uvedená směrnice 2006/134 nevyvrací výsledky vědeckého hodnocení rizik souvisejících s používáním této účinné látky, neboť posledně uvedená směrnice povoluje její používání v přípravcích na ochranu rostlin, žádná skutečnost neumožňuje dospět k závěru, že se Komise v případě směrnice 2006/134 dopustila zjevně nesprávného posouzení.

(viz body 54–57)

Za takových okolností totiž Komisi nelze vytýkat, že pečlivě a nestranně

nezohlednila vědecké poznatky předložené členským státem zpravodajem v průběhu stádia hodnocení rizik souvisejících s používáním fenarimolu.

být neomezené. Nelze přitom mít za to, že takové obavy vycházejí pouze z úvah čistě hypotetické povahy.

(viz body 60, 62–63, 65, 67)

Za těchto podmínek, které mají prokázat, že stále ještě existovala určitá vědecká nejistota, co se týče posouzení účinků takových látek, jako je fenarimol, na endokrinní systém, nelze mít za to, že Komise zásadu obezřetnosti uplatnila zjevně nesprávným způsobem, když povolení této látky podmínila omezeními použití.

4. Pokud vyjde najevo, že je nemožné s jistotou určit existenci nebo dosah tvrzeného rizika z důvodu nedostatečných, neprůkazných nebo nepřesných výsledků provedených studií, avšak že pravděpodobnost skutečné škody pro veřejné zdraví za předpokladu realizace rizika trvá, pak zásada obezřetnosti odůvodňuje přijetí omezujících opatření, pokud tato opatření nejsou diskriminační a jsou objektivní.

(viz body 76–79)

5. Komisi je třeba přiznat širokou posuzovací pravomoc, jestliže v rámci postupu zařazení látky do přílohy I směrnice 91/414 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh přijímá opatření k řízení rizik.

Pokud jde o postup zařazení fenarimolu do přílohy I směrnice 91/414 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh, se při vypracování návrhu rozhodnutí směřujícího k zařazení fenarimolu do přílohy I směrnice 91/414 ukázalo, že přetrvávají určité obavy ohledně inherentních toxických účinků fenarimolu, a zvláště jeho vlastností, které potenciálně narušují činnost žláz s vnitřní sekrecí, které tak odůvodňují, že by jeho použití nemělo

Pokud jde o to, zda opatření týkající se omezení použití fenarimolu jsou způsobila k uskutečnění cílů sledovaných směrnicí 91/414, z postupu, který vedl k přijetí směrnice 2006/134, kterou se mění směrnice 91/414 za účelem zařazení účinné látky fenarimol, jakož i z bodů odůvodnění této směrnice vyplývá, že

Komise usilovala o dosažení rovnováhy mezi cíli směrnice 91/414 týkajícími se zdokonalení rostlinné výroby a ochrany zdraví lidí a zvířat, podzemních vod a životního prostředí a zájmem označovatele na tom, aby byl fenarimol zařazen do přílohy I směrnice 91/414 po provedení vědeckého zhodnocení rizik souvisejících s používáním této látky. Vzhledem k obavám týkajícím se potenciálních účinků fenarimolu spočívajících v narušení činnosti žláz s vnitřní sekrecí a vědecké nejistotě v tomto ohledu, které odůvodnily, že Komise uplatnila zásadu obezřetnosti, se nezdá, že by omezení, kterými směrnice 2006/134 podmiňuje používání této látky, byla nezpůsobila k dosažení těchto cílů.

Pokud jde o nezbytnost dotčeného opatření, je třeba poukázat na to, že ačkoli zařazení fenarimolu do přílohy I směrnice 91/414 bylo omezeno na dobu 18 měsíců, z jedenáctého bodu odůvodnění směrnice 2006/134 vyplývá, že toto časové omezení nebrání případnému obnovení

tohoto zařazení v souladu s ustanoveními čl. 5 odst. 5 směrnice 91/414. Stejně tak z šestého bodu odůvodnění směrnice 2006/134 výslovně vyplývá, že okolnost, podle níž je povolení fenarimolu omezeno pouze na skutečně posuzovaná použití, v jejichž případě se má za to, že jsou v souladu s podmínkami směrnice 91/414, nebrání tomu, aby ostatní použití mohla být po jejich úplném posouzení zařazena do přílohy I této směrnice.

Za těchto okolností nelze mít za to, že opatření týkající se omezení použití fenarimolu překračují to, co lze považovat za nezbytné k dosažení sledovaných cílů. Z toho vyplývá, že směrnice 2006/134 není neplatná z důvodu porušení zásady proporcionality.

(viz body 82–87)